ने.सं. ११४४ न्हूदँया लसताय्

NEPAL SANSKRITI

नेपाल संस्कृति

थ्यंल्या: २३८

मन्दः

मू-सम्पादक : छत्रबहादुर कायस्थ

मू-व्यवस्थापक : सुरेन्द्रमान अमात्य, बेल्जियम

Nepal Bhasha Global Magazine by Nepalese residing around the world is to promote Newah language, literature, art, culture, and tradition worldwide.

हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासाय् न्ह्यसः दयेकेगु इ्वलय्

- केशरमान ताम्राकार
शिकागो, अमेरिका ।

नेपालय् जुइगु अन्तर क्याम्पस व अन्तर मा.वि. नेपालभाषा न्ह्यसःलिसः कासा द्यूगु प्यंगू दशक लिपा हलिमय् हलिं नेवाः दबूया ग्वसालय् सन् २०२१ अथे धयागु नेपाल संबत् ११४१ य् न्हापांगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासा जुल । थुगु कासाय् हलिंया न्यागू देस- अमेरिका, क्यानाडा, बेलायत, इष्टोनिया व नेपालं यानाः ब्याक्क २० गू पुचलं ब्वति काःगु जुल । अथे हे नेपाल संबत् ११४३ स जूगु निक्वःगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासाय् स्वंगू देय्- नेपाल, अमेरिका व बेलायतपाखें २१ गू पुचलं ब्वति काल । न्हापांगु न्ह्यसःलिसः कासाय् क्यानाडाया बिमल मान श्रेष्ठ व निक्वःगु न्ह्यसःलिसः कासाय् अमेरिका, बोस्टनया समन्तश्री रत्न बज्राचार्य भाजुपिन्सं कजिकथं भाला कुबिया दीगु खः । अथे हे निगुलिं कासाय् न्ह्यसः दयेकेगु ज्याया भाला जितः लःल्हाःगु खः । न्हापांगु न्ह्यसःलिसः कासाय् न्ह्यसःलिसः निर्माण कमिटी जिगु कजिसुइ क्यानाडाया उत्तम माकःजु, नरेश ताम्राकार व प्रज्वल प्रधान, अथे हे अमेरिकाया नारायण राजभण्डारी, नेपाःया उदेन न्हूसाय्मि, व शाक्य सुरेनपिं दुथ्याःगु जुल । अथे हे निक्वःगु न्ह्यसःलिसः दयेकेगु कमिटिइ जिगु कजिसुइ बोस्टनया समन्तश्री रत्न वज्राचार्य, न्यूयोर्कया डा. नरेश मान शाक्य, फिलाडेल्फिया, पेन्सिलभेनियाया डा. सुशील बहादुर ताम्राकार, बेलायतया संयुक्त श्रेष्ठ व नेपाःया पौभाः साय्मिपिं दुथ्याःगु जुल ।

मुक्कं यानाः न्हापांगु चरणया कासायात छगू कासाय् २४ गू न्ह्यसः व उकिया सम्भावित लिसः माःगु जुल । न्हापांगु चरणया ५ गू कासायात १२० गू न्ह्यसः माःगु जुल । प्यंगू क्वाटर फाइनलया प्रत्येक कासाय् २८ गू न्ह्यसः यायेबलय् ११२ गू न्ह्यसःत, निगू सेमि फाइनलय् २८ गू न्ह्यसःया ल्याखं ५६ गू न्ह्यसःत व फाइनलयात ३२ गू न्ह्यसःत यानाः कासा ज्वःछियात मुक्कं ३२० गू न्ह्यसःत माःगु जुल । थुलि न्ह्यसःयात जिमिसं द्वःछिं मयाक न्ह्यसःत मुंकाः न्ह्यसः बैंक दयेकागु जुल । अले न्ह्यसःलिसः कासाय् न्यनेज्यूगु न्ह्यसःत छखे चीका । अनंलि व हे बैंकं माःमाःगु न्ह्यसःत ल्ययेगु ज्या यानागु जुल । न्ह्यसः निर्माण यायेगु भ्वलय् थुगु कासाया मू आज्जुकथं भाय्, कला, साहित्य, इतिहास, तजिलजि, लिपि, मे, हुलाप्याखं, संकिपा, कासा, त्वाः बहाः, व्यक्तित्व म्हसीका आदियात कःघानाः ५० प्रतिशत अले ल्यंगु ५० प्रतिशतय्

नेपाःया सामान्य ज्ञान, क्वाःक्वाःगु बुखँ, राजनीति, अन्तर्राष्ट्रिय कासा, संगीत, संकिपा आदि दुथ्याकागु जुल ।

न्ह्यसः दयेकेगु ज्याय् दकलय् थाकुगु व ई काइगु ज्या धयागु न्ह्यसः व उकिया सम्भावित लिसः खः । न्ह्यसःलिसः कासायात माःगु न्ह्यसःत दयेकाः न्ह्यसः निर्माण कमिटीया दुजःपिन्त छ्वयेगु ज्या जुइ । छन्हु निन्हु वय्कःपिन्त ई बियाः छन्हु सकस्यां लाःगु इलय् स्वघौ प्यघौ ई बिकाः उगु न्ह्यसः सेटया विषययात कयाः सहलह जुइ । ब्वति काइपिनिगु स्तर स्वयाः न्ह्यसःत व उकिया लिसः पाय्छि जू मजू, न्ह्यसःया ब्वथलाकथं ५० प्रतिशत नेपालभाषा सम्बन्धि न्ह्यसः लाः मलाः अथे हे नेपालभाषा व अंग्रेजि भाय्या शुद्धाशुद्धियात नं उलि हे ध्यान बीमाल । पुचःया दुजःतय् दुने खँ ब्याकाःलि न्ह्यसःलिसःया सेट तयार यानाः उगु सेट कासाया निंतिं सफ्टवेयर दयेकेत हलिं नेवाः दबूया आःयाम्ह नायः भाजु संयुक्त श्रेष्ठयात छ्वयाबीगु खः । न्हापांगु व निक्वःगु निगुलिं कासाया सफ्टवेयर दयेकेगु भाला वय्कलं कयादीगु खः ।

न्ह्यसः व सम्भावित लिसःया लिसें न्ह्यसःलिसे ज्वःलाःगु किपात तयाः सफ्टवेयर दयेके सिधयेकाः वय्कलं उगु सफ्ववेयरयात पिडिएफ फाइल दयेकाः छ्वया हयादीगु जुल । उगु पिडिएफ फाइल स्वयाः सकतां पाय्छि जू धयागु लिसः पुचःपाखें वनेवं वय्कलं उगु प्रोग्राम बांलाक रन जू मजू परिक्षण यानाः छन्हुन्ह्यः क्वीज मास्टरयात छ्वयादी । हानं छकः क्वीज मास्टरं उगु प्रोग्रामयात थःगु कम्प्युटरय् तयाः बांलाक ज्या याः मयाः परिक्षण यानाःलि पाय्छि जुइवं न्ह्यसःलिसः कासाय् छ्वयली । छुं जुयाः क्वीज मास्टरयात चले याये अःपु मजू बाय् उगु प्रोग्राम चले मजूगु खनेदुसा कासा जुइन्ह्यः प्रोग्रामर भाजुयात सुचं बियाः दयेकेगु बाय् निर्देशन बीगु ज्या जुइ ।

निगुलिं न्ह्यसःलिसः कासा डिजिटल प्रविधिपाखें अनलाइनय् जूगु खः । न्हापांगु न्ह्यसःलिसः कासाया न्हापांगु चरण व क्वाटर फाइनलतक मुक्कं अनलाइनं जूगु खः । अले सेमि फाइनल व फाइनल अनलाइन व भौतिक रुपं जूगु खःसा निक्वःगु न्ह्यसःलिसः कासाया न्हापांगु चरण जक मुक्कं अनलाइनं जुल । अले क्वाटर फाइनलंनिसें अनलाइन व भौतिककथं फुक्कं ब्वति काइपिन्त छगू हे क्वथाय् तयाः न्ह्यसःलिसः कासा न्ह्याकूगु जुल ।

न्हापांगु न्ह्यसःलिसः कासाय् ब्वति काःपिं पुचःयात थी थी स्वांया नां ब्यूगु खः । गथेकि- गुणकेरा स्वां, दाफ्वः स्वां आदि । निक्वःगु न्ह्यसःलिसः

कासाय् धाःसा स्वांया नांया पल्सा नेवाः मरिचरिया नां गथेकि- लाखामरि, चतांमरि आदि ब्यूगु जुल ।

निक्वःगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासाय् जिमिसं ३२ गू न्ह्यसः न्यनागु खः । २ गू न्ह्यसःया लिसः सुनानं बी मफुत, अथे धयागु ३२ गू न्ह्यसलय् ६.२५% लिसः सुनानं मसिल । अले ९३.७५% न्ह्यसःया लिसः पाय्छि बीत ताःलात ।

कासाय् न्यनेवं उकिया लिसः बिल धाःसा व पुचःयात २० गू ल्याः, निगूगु पुचलं लिसः बिल धाःसा १५ गू ल्याः, स्वंगूगु पुचलं लिसः बिल धाःसा १० गू ल्याः व प्यंगूगु पुचलं लिसः बिल धाःसा उगु पुचःयात ५ ल्याः बीगु जुइ ।

थुगु बिजं कासाय् मुक्कं ३२ गू न्ह्यसलय् न्यनेवं लिसः वःगु न्ह्यसः ६ गू जुल । खुगु न्ह्यसःया लिसः बियाः २० ल्याः काःगु जुल । अथे हे ५ गू न्ह्यसःया दकलय् लिपांगु पुचलं ब्यूगु न्ह्यसःया लिसः ५ गू जुल । मेगु १९ गू न्ह्यसःया लिसः बियाः १५ गू व १० गू ल्याः काःगु खः । न्हापांगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासाया सिरपाः न्हाप, ल्यू, लियां ल्यू व प्यंगूगु लाःपिन्त छसिकथं अमेरिकी डलर खुसः, प्यसःत्या, स्वसः व सत्या खःसा निक्वःगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासाय् त्याःपिन्त न्हाप, ल्यू, लियां ल्यू व प्यंगूगु लाःपिन्त अमेरिकी डलर द्वःछि, च्यासः, खुसः व प्यसः ब्यूगु जुल ।
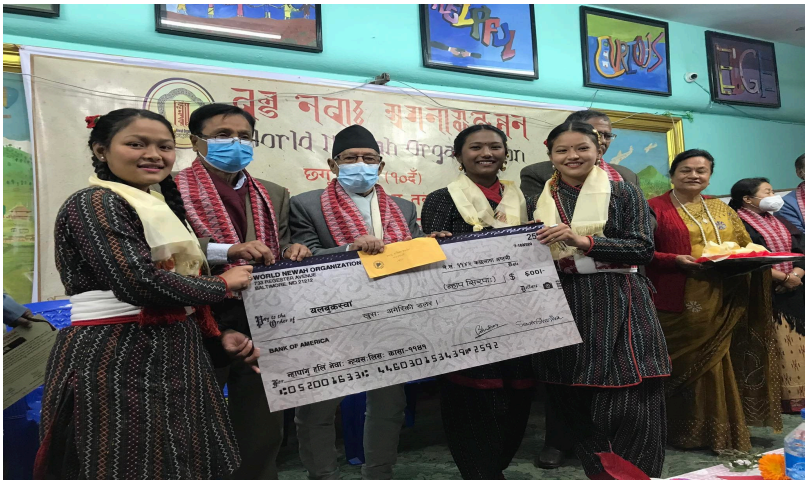
छगूकथं धायेगु खःसा निगुलिं कासाया बिजं कासाय् तसकं धें धें बल्लाः जूगु दु, प्रतिस्पर्धी जूगु दु । कासाय् ब्वति काः झाःपिं कासामिपिन्सं तसकं तयारि याःगु खनेदु । न्हूगु पुस्तायात बौद्धिक ज्ञान बीगु व झीगु सभ्यतायात दुग्यंक म्हसीकाः ज्ञानया धुकू बल्लाकेगु ज्याय् थज्याःगु हलिं नेवाः न्ह्यसःलिसः कासा यानावं च्वनेमाः ।